

ABRICS

confeccionats; vegeu els nostres models, dibuixos i colors de moda
Confecció i qualitat igual que els de mida

'Sastreria Modelo'

Rambla de Canaletes, núm. 11

la rambla de catalunya

(esport i ciutadania)

Braçalets fantasia
Agulles novetat

J. ROCA

Rbla. del Centre, 33
Passatge Bacardí, 2

FRANCO

Madrid, com a bona capital d'Estat, ha de tenir un afer sensacional cada setmana.

En segons quins llocs, a gairebé tots els països normalment organitzats, els afers sensacionals són a càrrec o de financers que fan un crac o de bandits que assalten una banca disposats a fer-se amb els diners abans no els prengui un Oustric o una Madame Hanau. Aquí no, a Espanya, que tot es vol, que estigui controlat i dirigit pel govern central, de la nota del dia

Un que se'n va i un que el treuen

El Comandant Franco i Cèsar Falcón

se n'encarrega igualment l'autoritat o es produeix per la seva mediació.
Unes setmanes enrera un bon vell que tornava a la seva pàtria fou segrestat i enviat Europa enllà, ben lluny de la seva terra. Després, un jove company nostre és passejat emmanillat pels carrers de Barcelona, i sense tenir en compte per a res el lloc del seu naixement i la pàtria que ell mateix s'havia triat, és deixat com un fardell més enllà del Pireneu. Franco i Falcón. Qui serà demà la víctima?

EL QUE HA FUGIT

—On és Franco?
Això ho sentiu preguntar a tothom, i tothom sembla que sap on és Franco. El que passa és que no ho volen dir. Nosaltres també hem volgut saber on era i ens hem dedicat a cercar-lo independentment de la policia. Aviat, però, ens hem convençut que això és poc menys que impossible, perquè cada ciutadà de Madrid que se sap que hagi pensat pel seu compte almenys una vegada, té un o dos polícies que el guarden de nit i de dia, amb gran plaer dels ciutadans que es guanyen la vida dedicant-se a l'expropiació forçosa.

UN TRANQUIL

—On és Franco?—preguntem a un ciutadà que ens ve a mà.

—No us hi amoïneu—ens diu—. No heu vist de la manera que ha figut de la presó? Doncs, mireu, de la mateixa manera que n'ha sortit, qualsevol dia que vulgui hi tornarà a entrar. Tot depèn de la feina que tingui a fora. Compreneu que si ell tenia quelcom a fer al carrer no podia pas encarregar a un altre que ho fes per ell. Ja es veu que esteu desenfrenats!—I se'n va olímpicament.

A nosaltres no ens ha convençut, però què hi farem? Té dret a creure-ho així, el mateix que tenen els altres de creure que és a Brussel·les o a Lisboa o al Marroc o a Madrid mateix com diuen alguns.

PARLANT AMB FRANCO?

Hem parlat amb algú que el coneix i li és molt proper.

—El comandant—ens diu—està bé i ja es deixarà veure quan sigui oportú. Que on és? No ho sé. Voleu parlar-hi?—Ens diu finalment.

—Parlar-hi diu? Que pot ésser? No diuen que no saben on és!

—Jo no sé on és, però puc parlar-hi, i vos també. Teniu, preneu l'aparell—. I em dona un aparell telefònic que té a la mà. —Parleu.

El prenem desconfiats. En efecte, hi ha comunicació.

—Parleu—ens diu aquella persona.
—Doneu. Esperau, que us presentaré.
—Així: un senyor que us vol parlar.

—Es clar que podeu fer-ho. Teniu—ens diu.

—Sou Franco?—preguntem.

—Sóc Franco—ens responen pel telèfon.

—On sou?—No contesten res.

—Perdoneu. Volem dir, com us trobeu?

—Ah, molt bé!

—Per què heu fugit?

—Vós direu. Perquè no he nascut per estar engabiat, i no hauria faltat més que podent ésser lliure encara m'hagués quedat tancat o més encara que jo mateix m'hagués triat el lloc. No ho compreneu?

—Teniu raó. Però quan penseu deixar-nos veure?

—Això depèn de les circumstàncies. Però espero que serà molt aviat.

—Que sigui així, perquè tenim moltes ganes de saludar-vos per Barcelona, volant ben lluny per l'espai.

—Us prometem anar-hi, i de passada saludem tots els meus amics de per allà—. I ens quedarem sense comunicació.

—Però, era Franco?—preguntem a la persona que està amb nosaltres.

—Chi lo so—ens diu—. Per què no ha d'ésser el comandant Franco! Digui.

—Es veritat; no hi ha cap motiu perquè no ho sigui.

I ens acomiadarem dubtant. Si era o no era Franco no us ho puc assegurar, però en un lloc o altre ha d'ésser. I podria molt bé ésser aquell que hi havia a l'altra punta del fil telefònic.

EL QUE HAN TRET, CESAR FALCÓN

A Cèsar Falcón l'hem pogut veure a la redacció de *Nosotros*, aquella mateixa redacció que els legionaris de Espanya assaltaren convençuts que no hi havia a dins ningú que els pogués contestar.

A la porta hi hem trobat un senyor que no ens ha enganyat gens ni mica i al qual hem filiat de seguida.

—Ara si que no perilleu—hem dit al senyor Falcón—. Veig que us tenen ben guardada la casa.

—La casa, diu! A mi és a qui vigilen!

—Que sou perillós?

—Es veu que sí. No veieu aquesta nota comunicatòria en la qual em pregunten que en el terme de quaranta vuit hores sigui fora d'Espanya?

ES O NO ES ESTRANGER UN HISPANO-AMERICÀ?

—Que sou estranger?

—Home, vós em podeu ajudar a sortir de dubtes. Un hispano-americà és o no és estranger a Espanya?

—No hi entenc en això de l'hispano-americanisme. Vós, què creieu?

—Jo em creia que no, però es veu que no sé llegir les notes i discursos dels ministres espanyols. Això que els hispano-americans som germans i espanyols no deu ésser més que el dia 12 d'octubre per tal de poder fer discursos al peu d'aquell monument gòtic que té Colom a la Castellana.

—Deu ésser això. I on anirem ara?

—A Hendaya si m'hi volen. Es veuen tantes coses que un ja no està ni segur a la democràtica França.

—I un cop allà...

—Continuar lluitant com fins ara contra la tirania que aplana aquesta terra, a la qual considero com a pàtria meua encara que oficialment no ho sigui.

—I *Nosotros*?

—*Nosotros* continuarem sortint com si no hagués passat res. Aquí quedarà la meua esposa, i amb els altres companys de redacció continuarem la lluita com si no hagués passat res.

—Ja deuen haver agafat algun d'aquells valents legionaris, veritat?

FALCÓN

—Ca, home, ca! Aquells legionaris no els poden agafar perquè els coneix tothom menys la policia. A més, com s'ho farien per assaltar l'Ateneu si els deixen sense queils tres o quatre valents? No ho compreneu?

—Teniu raó. No hi queden.
Amic Falcón, us saludem de cor des de les planes estant de LA RAMBLA DE CATALUNYA, i encara que parlant una llengua que no és la vostra ens compreneu, perquè volem que estimeu i compreneu les coses de Catalunya.

N. MOLINS I FABREGA
Madrid, desembre.

DESPRES D'UN SUMARI

Demanem que Jaume Comte sigui processat per difamació

COMTE

les quatre vegades que vaig ésser portat al calabós, tres d'elles ignoro el per què. La darrera vegada fou per haver-me negat a esborrar un escrit que hi havia en una de les parets; escrit subversiu, fet per un dels escarcellers per tal de justificar un nou càstig.

De tornada de presidi, per diligències pel procés Baltà, estiguérem vuit mesos més sempre de càstig; durant els primers cinc mesos se'ns obligà a vestir d'estiu, robes de presidi fetes a mitges i podrides per l'ús i la brutícia. Quan se'ns deixava sortir a passeig pel pati, només ens eren permeses dues hores de passeig, i separats del contacte amb els altres presos (els altres tenien dues hores de passeig al matí i dues a la tarda).

El dia 9 de desembre de 1988 vaig caure novament pres, després de la fugida amb Julià i dos presos socials més; vaig ésser detingut per mort dues vegades, apallissat, i a la nit, despullat, vaig ésser portat a una de les cel·les on porten els boigs. Em lligaven els peus amb unes ballestes, i aquestes foren fregudes a una cadena. Abans, el director m'ha cobejat la cara amb els peus i un altre escarceller havia ballat sobre el meu abdomen unes pèreres... Mentrestant, el director féu córrer per la presó que jo havia mort. Unes hores després, el jutge de guàrdia i dos secretaris es presentaren amb el metge Joan Peris Masdeuixers. El jutge, en constatar que se m'eslava assassinant, donà ordres que se m'agués d'aquella cel·la, se m'alliberés d'aquells aparells torturadors i que se m'traslladés a una altra cel·la amb vidres a la finestra i se m'donessin flussades; tot es complí ràpidament, però en sortir el jutge i el metge se m'posà en iguals condicions.

A mitja nit em portaren despullat pels patis de la infermeria (galeria 6), i per últim em tingueren una hora al mig de la rotunda de la presó, despullat i amb els peus emballestats.
Despullat, malalt, sense medicines i en gravíssim estat, vaig passar tres dies al sol de la cel·la, on vaig ésser visitat pel metge de la presó, per dos polícies i pel jutge de guàrdia—que ho fou el dia 10 de desembre, el del districte de la Universitat—, al qual vaig explicar les ordres, no complertes, donades pel seu col·lega, i, a més, el que se m'havia fet durant la nit.

El dia 24 de desembre es presentà de visita el tribunal de l'Audiència, i vaig denunciar els fets. El dia 26 vaig fer-la per escrit per ordre del president; el dia 27, una nova visita del tribunal militar, que, com l'anterior, em veia lligat de peus amb ballestes. Ni l'un ni l'altre ordenaren que em fossin tretts els aparells de tortura, essent així que són privats internacionalment.

Noms: Heraclio Iglesias, director; executors, Gregorio Lasala i un tal Demetrio; el metge còmplice, un tal Sanchis.

Quatre mesos després vaig fer una segona denúncia, ampliació de l'anterior, fent constar una infinitat d'atropells de tota mena: fer-me dormir a terra; vestir-me amb robes de leprosos; fer-me viure, durant cinc mesos, entre els quinquenaires poderosos.

Quatre mesos sense comunicació, robatori de robes, menjar, diners i segells; sense llegir ni escriure; amb vigilància de nit i de dia; continuament molestat amb escorcolls i canvis de cel·les—he estat 47 vegades canviat de cel·la, sempre a la pitjor—. Encara, les meves dues denúncies han estat robades del jutjat.

Dos oficials de presons que estaven a Figueres (de càstig), per haver denunciat que el director havia falsificat la signatura, un d'ells declarà al jutjat de Figueres, a primers de juny, haver vist patejar-me la cara. De segur que a aquestes denúncies els passarà el mateix que a les meves.

Seria llarguíssim d'explicar mil minúcies, totes elles de gran valor, per justificar tota mena de delictes ocorreguts durant la meua estada a la presó. He donat set conferències explicant els fets ocorreguts, i confio arribar al centenar sense haver-ho explicat tot. Tinc en preparació les meves memòries, en les quals donaré una petita idea de la feina d'aquesta gent...

Davant d'això, nosaltres, convençuts com sempre, de l'altessa de mires de la Justícia del país, no sabem dubtar que un home com Jaume Comte—que tan decididament, i amb tants de detalls s'ha atrevit a explicar totes aquestes coses—serà processat immediatament, per difamació.

I si els jutges estan ara massa enfeïnats en els delictes que comet cada dia la premsa d'esquerra i en les greus injúries que pronuncien cada dia els oradors republicans que prenen part en els mitjans i conferències, podria ésser el mateix Don Heraclio Iglesias qui, acusat sense fonament per Jaume Comte, presentés la denúncia corresponent.

Posats a fer les coses bé, fem-les-hi totes. Totes...

L'expulsió de Cèsar Falcón—com la de Macià, com la de Granier—és una actuació més que la ciutadania pot fer al règim.

tes d'aquells organismes que ultra tenir assignat un lloc preeminent en l'obra comuna de la revolució, tenen totes les nostres simpaties i tots els nostres afectes. I estem segurs que l'evolució en el sentit de les nostres exigències serà ràpida. No som a l'any 19 ni al 21. Som a l'any 30 i no endebades els obrers de Catalunya han viscut uns quants anys més d'opressió i han pogut observar que per a oprimir-los calia oprimir tot el poble. L'apoliticisme, la clandestinitat i altres deformacions infantils aniran desapareixent tant com la criatura adquirirà plenitud de capacitat i de vida. Ella tindrà cura de respondre aquelles preguntes del començament potser abans que el poble tingui nova ocasió de formular-les.

Encara que molts no ho creguin, la diplomàcia secreta ha mort. Resta en el camp d'observació l'home nu amb la seva actitud que és sempre una conducta. La difamació sistemàtica és aliment de masses estúpides. Si els homes del règim no tinguessin cura de certificar amb llur conducta totes les nostres asseveracions, la nostra victòria es retardaria. I si entre les forces d'oposició al règim hi ha distintes gradacions i categories morals, la tasca difamadora no evitarà que s'imposin més aviat o més tard els de conducta més recta. Per aquesta raó demanem publicitat, llum, difusió de tots els acords, de tots els motius, de totes les resolucions, de tots els ac-

corrent ni han de fer mai res per complaure els irresponsables.

Tot això són dolors de part. Si nosaltres haguéssim recorregut el cicle que porta a la democràcia política europea, no ens trobaríem en la penombra i la desorientació que permet de confondre els verbalismes i les idees de l'home prehistòric amb la gran revolució que hem d'acomplir. El mes llueg examen dels fets actuals ens confirma aquell criteri tant vegades sostingut que els revolucionaris més actius són els que detenten el poder. Set anys de dictadura han fet més revolucionaris que les propagandes de mitja centúria. La post-dictadura promet una collita no menys abundosa. La virtualitat de les idees té una força íntima que triga a rendir fruit; el contrast dels fets i de les actuacions té una acció més fulminant. I ara que trobem una generació verge de política, una generació que té més el sentit de l'educació física que de la moral, cal que li donguem el curs d'orientació política a base d'imatges. Cal que li presentem en forma clara i tangible tota la podridura del règim i totes les possibles excel·lències del règim nou. I això no es fa amb actuacions clandestines, ni amb moviments enigmàtics, ni amb simbolismes transcendents.

Admetem que fóra una puerilitat infantil créure que un moviment

"Dels vuit primers mesos, cinc cala xassar-los als calabossos. De